

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. S.23.0003.N

RIJKSDIENST VOOR ARBEIDSVOORZIENING, openbare instelling, met zetel te 1000 Brussel, Keizerslaan 7, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0206.737.484,

eiser,

vertegenwoordigd door mr. Caroline De Baets, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1150 Sint-Pieters-Woluwe, Laurierlaan 1, waar de eiser woonplaats kiest,

tegen

G. R.,

verweerder,

vertegenwoordigd door mr. Bruno Maes, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1170 Brussel, Terhulpensesteenweg 177 bus 7, waar de verweerder woonplaats kiest.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het arbeidshof te Gent, afdeling Gent, van 10 oktober 2022.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft op 7 maart 2024 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Sectievoorzitter Koen Mestdagh heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiser voert in zijn verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

1. Artikel 65, § 2, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 maart 2001 betreffende de verloven en de afwezigheden toegestaan aan sommige personeelsleden van de diensten die de rechterlijke macht terzijde staan (hierna: KB van 16 maart 2001) bepaalt dat, in afwijking van artikel 64, het personeelslid zijn loopbaan kan onderbreken, krachtens de artikelen 100 en 102 van de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen, voor het bijstaan van of voor het verstrekken van verzorging aan een lid van zijn gezin of aan een familielid tot in de tweede graad, dat lijdt aan een ernstige ziekte, met al dan niet opeenvolgende periodes van ten minste een maand of ten hoogste drie maanden.

Krachtens het derde lid van § 2 van hetzelfde artikel wordt voor de toepassing van deze paragraaf als lid van het gezin beschouwd, elke persoon die met het personeelslid samenwoont en als familielid, zowel de bloed- als de aanverwanten.

2. Artikel 2, tweede lid, KB van 16 maart 2001, ingevoegd bij koninklijk besluit van 7 oktober 2013, bepaalt:

“Voor de toepassing van dit besluit, wordt gelijkgesteld met:

1° het huwelijk: het afleggen van een verklaring van wettelijke samenwoning door twee personen van verschillend of gelijk geslacht die samenleven als koppel;

2° de echtgenoot van het personeelslid: de persoon, van verschillend of gelijk geslacht, met wie het personeelslid samenleeft als koppel op dezelfde woonplaats;

3° de echtgenote van het personeelslid: de persoon, van verschillend of gelijk geslacht, met wie het personeelslid samenleeft als koppel op dezelfde woonplaats”.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat die bepaling ertoe strekt de verlofreglementering neutraal te maken met betrekking tot de levenskeuze van de personeelsleden.

3. De term “aanverwant” ziet in beginsel op de relatie die door het huwelijk ontstaat met de bloedverwanten van de echtgenoot of echtgenote.

Uit de samenhang van de voormelde bepalingen vloeit evenwel voort dat de bloedverwanten van de persoon met wie het personeelslid wettelijk samenwoont voor de toepassing van het KB van 16 maart 2001 als aanverwanten van het personeelslid moeten worden aangezien.

Het middel dat volledig berust op een andere rechtsopvatting, faalt naar recht.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiser tot de kosten.

Bepaalt de kosten voor de eiser op 682,68 euro en op de som van 24 euro ten gunste van het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, derde kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Christian Storck, als voorzitter, sectievoorzitters Koen Mestdagh en Mireille Delange, en de raadsheren Eric de Formanoir en Bruno Lietaert, en in openbare rechtszitting van 8 april 2024 uitgesproken door sectievoorzitter Christian Storck, in aanwezigheid van advocaat-generaal Henri Vanderlinden, met bijstand van griffier Wim Vanderputten.

W. Vanderputten

B. Lietaert

E. de Formanoir

M. Delange

K. Mestdagh

Chr. Storck

VOORZIENING IN CASSATIE

5

Voor: De **RIJKSDIENST VOOR ARBEIDSVOORZIENING**, openbare instelling, met ondernemingsnummer 0206.737.484, met zetel te 1000 Brussel, Keizerslaan 7,

10

eiser tot cassatie,

15

bijgestaan en vertegenwoordigd door Meester Caroline DE BAETS, advocaat bij het Hof van Cassatie, kantoor houdende te 1150 Sint-Pieters-Woluwe, Laurierlaan 1, waar keuze van woonplaats wordt gedaan.

20

Tegen: De heer **G. R.**,

25

verweerder in cassatie.

30

2

Aan mevrouw de Eerste Voorzitter en de heer Voorzitter van het Hof van Cassatie,

35

Aan de dames en heren Raadsheren in het Hof van Cassatie,

Hooggeachte Dames en Heren,

40 Eiser tot cassatie heeft de eer het op tegenspraak tussen partijen gewezen arrest van het Arbeidshof Gent, afdeling Gent, van 10 oktober 2022 (2021/AG/237) aan Uw beoordeling te onderwerpen.

45

VOORWERP VAN HET GESCHIL

1.

50 Verweerder is contractueel personeelslid bij de FOD Justitie-Rechterlijke Orde. Hij is wettelijk samenwonend met de heer C. D. M..

Hij wenste 1/5^e loopbaanonderbreking te verkrijgen in het kader van medische bijstand aan de (stief)vader van zijn (wettelijk) samenwonende partner. Die aanvraag was gesteund op artikel 65, §2 van het K.B. van 16 maart 2001 betreffende de verloven en de afwezigheden toegestaan aan sommige personeelsleden van de diensten die de rechterlijke macht terzijde staan.

60 Nadat hem een eerste aanvraag was toegekend, werd de door hem gevraagde verlenging van loopbaanonderbreking geweigerd bij beslissing van 17 januari 2020, die naderhand werd vernietigd en vervangen door een weigeringsbeslissing van 3 maart 2020. De weigering werd als volgt gemotiveerd: *“U kan geen medische bijstand aanvragen voor uw schoonfamilie indien u niet gehuwd bent met uw partner”*.

65

2.

Tegen deze beslissing tekende verweerder beroep aan bij de arbeidsrechtbank Gent, afdeling Aalst.

70

Na een tussenvonnis van 4 maart 2021, verklaarde de arbeidsrechtbank bij eindvonnis van 7 oktober 2021 de vordering van verweerder gegrond en vernietigde eisers beslissing. Volgens de rechtbank vloeit aanverwantschap niet uitsluitend voort uit een huwelijksband, maar kan zij evenzeer voortvloeien uit de wettelijke samenwoning. Aanverwantschap voorbehouden aan het huwelijk zou volgens de rechtbank ook strijden met de gelijkstelling tussen het huwelijk en de wettelijke samenwoning.

75

Tegen dit vonnis stelde eiser hoger beroep in, dat echter bij arrest van 10 oktober 2022 door het Arbeidshof Gent, afdeling Gent, werd verworpen. Anders dan de eerste rechter, neemt het hof aan dat aanverwantschap ontstaat door de combinatie van huwelijk en verwantschap, maar omdat het "*huwelijk*" in artikel 2, lid 2, van het K.B. gelijkgesteld wordt met de verklaring van wettelijke samenwoning door personen die samenleven als koppel en het begrip "*echtgenoot*" gelijkgesteld wordt met de persoon waarmee het personeelslid samenleeft als koppel op dezelfde woonplaats, oordeelt het arbeidshof dat er ook sprake is van aanverwantschap bij wettelijke samenwoning.

80

85

90 3.

Tegen dit arrest wendt eiser volgend cassatiemiddel aan.

ENIG MIDDEL TOT CASSATIE

95

Geschonden wetsbepalingen

- de artikelen 33, 36, 37 en 40 van de Grondwet
- de artikelen 2, i.h.b. lid 2, en 65, §2, i.h.b. lid 1 en lid 3, van het Koninklijk Besluit van 16 maart 2001 betreffende de verloven en de afwezigheden toegestaan aan sommige personeelsleden van de diensten die de rechterlijke macht terzijde staan
- het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten

100

105

Aangevochten beslissing en motieven

110 Het bestreden arrest verklaart het hoger beroep van eiser ongegrond en
bevestigt de in eerste aanleg uitgesproken vernietiging van eisers besliss-
115 sing tot weigering van de door verweerder gevraagde verlenging van
loopbaanonderbreking, dit na te hebben geoordeeld dat het recht op loop-
baanonderbreking voor medische bijstand van aanverwanten ook open-
staat aan het personeelslid dat een verklaring van wettelijke samenwoning
heeft afgelegd en dat de zorg wenst op te nemen van een familielid tot de
tweede graad van de persoon met wie hij samenleeft, die beslissing als
volgt motiverend (p. 5-6):

“5.2.

120 *De door [verweerder] gevraagde en door [eiser] geweigerde loop-
baanonderbreking wordt geregeld door het Koninklijk besluit van 16
maart 2001 betreffende de verloven en de afwezigheden toegestaan
aan sommige personeelsleden van de diensten die de rechterlijke
macht terzijde staan (KB van 16 maart 2001).*

125

*Artikel 65 §2, eerste lid van het KB van 16 maart 2001 bepaalt dat een
personeelslid zijn loopbaan kan onderbreken voor het bijstaan van of
voor het verstrekken van verzorging aan een lid van zijn gezin of aan
een familielid tot in de tweede graad dat lijdt aan een ernstige ziekte.*

130

*Artikel 65 §2, derde lid van het KB van 16 maart 2001 voegt daar aan
toe dat voor de toepassing van deze paragraaf als familielid wordt be-
schouwd, ‘zowel de bloed- als de aanverwanten’.*

135

*[Eiser] meent dat de (stief-)vader van de heer [C.D.M.] niet kan wor-
den beschouwd als zijnde een aanverwant van [verweerder] nu de
heer [C.D.M.] en [verweerder] wettelijk samenwonend zijn en dus niet
gehuwd zijn. [Eiser] stelt in zijn conclusies daarbij zeer terecht [dat]
‘aanverwantschap ontstaat door de combinatie van huwelijk en ver-
140 wantschap’. Evenwel trekt [eiser] daaruit het verkeerde besluit, met
name dat bij gebrek aan een huwelijk tussen [verweerder] en de heer*

145 *[C.D.M.] er geen aanverwantschap zou zijn tussen [verweerder] en de (stief-)vader van de heer [C.D.M.]. Met name gaat [eiser] in zijn beslissing van 3 maart 2020 en in zijn argumentatie voor de arbeidsgerechten voorbij aan artikel 2, tweede lid van het KB van 16 maart 2001, zoals ingevoegd bij KB van 7 oktober 2013, [waarin] wordt gelijkgesteld met het huwelijk: het afleggen van een verklaring van wettelijke samenwoning door twee personen van verschillend of gelijk geslacht die samenleven als koppel en evenzeer wordt gelijkgesteld met de*
150 *echtgenoot van het personeelslid: de persoon van verschillend of gelijk geslacht, met wie het personeelslid samenleeft als koppel op dezelfde woonplaats. Bij gebrek aan enige definitie van het begrip ‘aanverwanten’ in het KB van 16 maart 2001 dient bij de invulling van dit begrip rekening te worden gehouden met de voormelde gelijkstellingen van artikel 2 van het KB van 16 maart 2001. In die zin ontstaat aanverwantschap inderdaad door de combinatie van huwelijk en verwantschap, doch daarbij rekening houdende met de duidelijke tekst van artikel 2 van het KB van 16 maart 2001 die het huwelijk gelijkstelt met het wettelijk samenwonen en het begrip echtgenoot gelijkstelt met*
155 *de persoon waarmee het personeelslid samenleeft als koppel. Artikel 2 van het KB van 16 maart 2001 is trouwens al even duidelijk in zijn stelling dat deze gelijkstellingen gelden voor de toepassing van het hele besluit.*

165 *[Verweerder] vroeg aldus loopbaanonderbreking in het kader van medische bijstand aan om zorg te dragen voor een ‘aanverwant’, met name de verwantschap die is ontstaan tussen hem en de heer [F.D.C.], echtgenoot van de moeder van zijn door artikel 2 van het KB van 16 maart 2001 met echtgenoot gelijkgestelde wettelijke samenwonende partner, [C.D.M.]*
170

De argumenten zoals ontwikkeld door [eiser] druisen niet alleen in tegen de tekst van het KB, maar ook tegen de duidelijke wil van de Koning die met het Koninklijk besluit van 7 oktober 2013 houdende de invoeging van artikel 2, tweede lid in het KB van 16 maart 2001 de rechten van gehuwden zoals voorzien in dit KB heeft gelijkgesteld met de rechten van de wettelijk samenwonenden.
175

In die zin dient het bestreden vonnis te worden bevestigd.”

Griev

1.

185 Overeenkomstig artikel 65, §2, eerste lid, van het Koninklijk Besluit van 16
maart 2001 betreffende de verloven en de afwezigheden toegestaan aan
sommige personeelsleden van de diensten die de rechterlijke macht ter-
zijde staan kan het personeelslid, in afwijking van artikel 64, zijn loopbaan
krachtens de artikelen 100 en 102 van de herstelwet van 22 januari 1985
houdende sociale bepalingen onderbreken voor het bijstaan van of voor
190 het verstrekken van verzorging aan *een lid van zijn gezin* of aan *een fami-
lielid tot in de tweede graad*, dat lijdt aan een ernstige ziekte, met al dan
niet opeenvolgende periodes van ten minste een maand of ten hoogste
drie maanden.

195 Krachtens artikel 65, §2, derde lid, wordt als *lid van het gezin* beschouwd,
elke persoon die met het personeelslid samenwoont en als *familie*lid, zo-
wel de bloed- als de aanverwanten.

2.

200 Het in voormeld artikel 65, §2, derde lid, gebruikte begrip *aanverwant*
wordt niet nader gedefinieerd, noch in voormelde bepaling, noch in enige
andere bepaling van hetzelfde koninklijk besluit, noch in enige andere
wetsbepaling, zodat daaraan zijn gebruikelijke betekenis moet worden ge-
geven.

205

In zijn gebruikelijke betekenis is een aanverwant een aangetrouwd familie-
lid. Het verbindt een persoon met de (bloed)verwanten van zijn echtgenoot
of echtgenote en met de echtgenoten van zijn eigen (bloed)verwanten.
Aanverwantschap ontstaat alleen door het huwelijk, niet door de wettelijke
210 samenwoning. Familieleden van de persoon met wie men wettelijk (of fei-
telijk) samenwoont, zijn geen aanverwanten.

3.

215 Hieruit volgt dat het personeelslid dat wettelijk samenwoont met een an-
der, zijn loopbaan niet kan onderbreken voor de verzorging van een fami-
lielid van de persoon met wie hij wettelijk samenwoont.

Hieraan wordt geen afbreuk gedaan door artikel 2, tweede lid, van het bovenvermeld Koninklijk Besluit van 16 maart 2001, dat werd ingevoegd bij
220 Koninklijk Besluit van 7 oktober 2013 tot wijziging van het koninklijk besluit betreffende de verloven en de afwezigheden toegestaan aan sommige personeelsleden van de diensten die de rechterlijke macht terzijde staan.

Overeenkomstig dat artikel 2, tweede lid, van het Koninklijk Besluit van 16
225 maart 2001 wordt voor de toepassing van het besluit, gelijkgesteld met (1°) *het huwelijk*: het afleggen van een verklaring van wettelijke samenwoning door twee personen van verschillend of gelijk geslacht die samenleven als koppel en met (2°) *de echtgenoot van het personeelslid*: de persoon, van verschillend of gelijk geslacht, met wie het personeelslid samenleeft als koppel op dezelfde woonplaats (dit laatste kan zowel een wettelijke als een feitelijke samenwoning zijn).
230

Uit het Verslag aan de Koning voorafgaand aan het wijzigend besluit van 7 oktober 2013 blijkt dat naast de invoering van de vierdagenweek met en
235 zonder premie en het halftijds werken vanaf 50 of 55 jaar, dit besluit bedoeld was om het Koninklijk Besluit van 16 maart 2001 aan te passen aan de hervormingen die binnen het openbaar ambt zijn doorgevoerd inzake de verloven en afwezigheden toegestaan aan de personeelsleden van de rijksbesturen, waaronder volgende aanpassing: *het geslachts- en levensbeschouwelijk maken van het koninklijk besluit van 16 maart 2001*.
240

4.

De gelijkstelling van het *huwelijk* met de verklaring van wettelijke samenwoning door twee personen die als koppel samenleven en de gelijkstelling
245 van de *echtgenoot* met de persoon met wie het personeelslid samenleeft als koppel op dezelfde woonplaats, impliceert geen gelijkstelling van het begrip *aanverwanten* met de familieleden van de persoon met wie het personeelslid wettelijk (of feitelijk) samenwoont als koppel.

Dergelijke gelijkstelling heeft geen uitstaans met het voormelde doel om
250 het Koninklijk Besluit van 16 maart 2001 geslachts- en levensbeschouwelijk neutraal te maken. Bovendien zijn de artikelen 2, tweede lid, en 65, §2, eerste en derde lid, van het voormeld besluit van 16 maart 2001 identiek aan de artikelen 2, §3 en 117, §2, leden 1 en 3, van het Koninklijk Besluit
255 van 19 november 1998 betreffende de verloven en afwezigheden toegestaan aan de personeelsleden van de rijksbesturen, in het licht waarvan

het besluit van 16 maart 2001 werd aangepast. Ook die bepalingen breiden het begrip aanverwanten niet uit.

260 5.

Daarenboven vertonen het huwelijk en de wettelijke samenwoning te veel verschillen, zo bijvoorbeeld op het vlak van wederzijdse rechten en plichten (zie de in artikel 213 oud Burgerlijk Wetboek vervatte plicht tot getrouwheid, hulp- en bijstand, die enkel tussen echtgenoten geldt) en op het vlak van onderhoudsverplichtingen (zie de in artikel 206 oud Burgerlijk Wetboek bedoelde onderhoudsplicht ten aanzien van schoonouders, die ook enkel voor echtgenoten geldt), om aan beide categorieën dezelfde sociale rechten te verlenen zonder uitdrukkelijke wettekst.

270 Het komt niet aan de rechter maar enkel aan de wetgever toe om, in functie van het doel en de gevolgen van de specifieke sociale rechten, te bepalen of zij op dezelfde wijze moeten worden toegekend aan echtgenoten als aan wettelijk samenwonenden (zie het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten, uitgedrukt in de artikelen 33, 36, 37 en 40 van de Grondwet).

280 6.

Uit al het bovenstaande volgt dat, bij gebrek aan uitdrukkelijke bepaling die de aanverwanten van het personeelslid gelijkstelt met de familieleden van de persoon met wie het personeelslid wettelijk (of feitelijk) samenwoont als koppel, verweerder niet kan worden toegestaan zijn loopbaan te onderbreken voor de verzorging van de ernstig zieke (stief)vader van de persoon met wie hij wettelijk samenwoont.

285

7.

Het bestreden arrest, dat het tegenovergestelde beslist op grond van een onwettige uitbreiding van het begrip *aanverwant* van artikel 65, §2, derde lid, van het Koninklijk Besluit van 16 maart 2001 in het licht van de in artikel 2, lid 2, van hetzelfde besluit gemaakte gelijkstelling van het *huwelijk* met de verklaring van wettelijke samenwoning tussen personen die als koppel samenleven en van de *echtgenoot* met de persoon met wie het personeelslid samenleeft als koppel op dezelfde woonplaats, is derhalve

295 niet naar recht verantwoord (schending van de artikelen 2, lid 2, en 65, §2
van het Koninklijk Besluit van 16 maart 2001 betreffende de verloven en
de afwezigheden toegestaan aan sommige personeelsleden van de dien-
sten die de rechterlijke macht terzijde staan, evenals schending van de ar-
tikelen 33, 36, 37 en 40 van de Grondwet en het daarin uitgedrukte alge-
meen rechtsbeginsel van de scheiding der machten).

300

Toelichting

1.

305 Met de huidige voorziening wenst eiser aan Uw Hof de vraag voor te leg-
gen of artikel 65, §2, van het Koninklijk Besluit van 16 maart 2001 betref-
fende de verloven en de afwezigheden toegestaan aan sommige perso-
neelsleden van de diensten die de rechterlijke macht terzijde staan in die
zin moet worden uitgelegd dat de daarin bedoelde loopbaanonderbreking
310 niet alleen open staat voor het gehuwde personeelslid dat de verzorging
wenst op te nemen van een aanverwant tot de tweede graad van zijn
echtgenoot of echtgenote, maar ook voor het personeelslid dat de verzor-
ging wenst op te nemen van een familielid tot de tweede graad van de
persoon met wie hij als koppel samenleeft op grond van een verklaring
315 van wettelijke samenwoning.

Die vraag impliceert een vraag naar de uitlegging van het begrip *aanver-
want* van datzelfde artikel 65, §2, derde lid.

320 2.

Het is alvast niet betwistbaar dat in zijn gebruikelijke betekenis, een aan-
verwant een aangetrouwd familielid is (bvb. de vader, moeder, broer of
zus van iemands echtgenoot of echtgenote of de echtgenoot van iemands
broer of zus). Aanverwantschap ontstaat m.a.w. alleen door het huwelijk,
325 niet door de wettelijke samenwoning (zie o.m. G. Verschelden, *Handboek
Belgisch personen-, familie- en relatieverogensrecht*, die Keure, 2021, p.
10, nr. 13; P. Senaeve en C. Declerck, *Compendium van het personen- en
familierecht*, Acco, 2022, p. 704, nr. 2272).

330 Het arrest neemt dit ook aan, maar oordeelt dat voor de toepassing van
artikel 65, §2, van het Koninklijk Besluit van 16 maart 2001, dit begrip
moet uitgelegd worden rekening houdend met de in artikel 2, lid 2, van
hetzelfde besluit gemaakte gelijkstellingen, meer bepaald met de gelijk-
335 stelling van het *huwelijk* met de verklaring van wettelijke samenwoning
door twee personen die als koppel samenleven en met de gelijkstelling
van de *echtgenoot* met de persoon met wie het personeelslid samenleeft
als koppel op dezelfde woonplaats (dit laatste zou ook een feitelijke sa-
menwoning kunnen zijn). In die redenering zouden de in artikel 65, §2,
bedoelde *aanverwanten* ook familieleden omvatten van de persoon met
340 wie het personeelslid wettelijk (of feitelijk) samenleeft als koppel.

3.

Eiser meent dat die uitbreiding van het begrip *aanverwant* aan de hand
van de uitgebreide begrippen *huwelijk* en *echtgenoot* niet wettig verant-
345 woord is en evenmin strookt met de bedoeling van de wetgever.

De omstandigheid dat het huwelijk gelijkgesteld wordt met de verklaring
van wettelijke samenwoning tussen twee personen die als koppel samen-
leven en dat de echtgenoot gelijkgesteld wordt met de persoon met wie
350 het personeelslid als koppel samenleeft op dezelfde woonplaats, betekent
niet dat ook de aanverwanten van het personeelslid automatisch gelijkge-
steld moeten worden met de familieleden van de persoon met wie dat per-
soneelslid wettelijk samenwoont als koppel.

355 3.1.

Vooreerst blijkt niet dat dit de bedoeling was van de wetgever. De voor-
melde gelijkstellingen vermeld in artikel 2, lid 2, van het besluit van 16
maart 2001 werden ingevoegd bij artikel 2 van het Koninklijk Besluit van 7
oktober 2013 tot wijziging van het koninklijk besluit betreffende de verlo-
360 ven en de afwezigheden toegestaan aan sommige personeelsleden van
de diensten die de rechterlijke macht terzijde staan.

In het Verslag aan de Koning voorafgaand aan dat besluit van 7 oktober
2013 wordt uitdrukkelijk gesteld dat naast de invoering van de vierdagen-
365 week met en zonder premie en het halftijds werken vanaf 50 of 55 jaar,
het besluit bedoeld is om het koninklijk besluit van 16 maart 2001 aan te
passen aan de hervormingen die binnen het openbaar ambt zijn doorge-

voerd inzake de verloven en afwezigheden toegestaan aan de personeels-
leden van de rijksbesturen, waaronder volgende aanpassing: *het ge-
370 slachts- en levensbeschouwelijk* [neutraal] *maken van het koninklijk besluit
van 16 maart 2001.*

Dit doel wordt gerealiseerd door de uitbreiding van de begrippen *huwelijk*
en *echtgenoot*, maar niet door een uitbreiding van het begrip *aanverwan-
375 ten*. Die uitbreiding is overigens evenmin terug te vinden in het Koninklijk
Besluit van 19 november 1998 betreffende de verloven en afwezigheden
toegestaan aan de personeelsleden van de rijksbesturen. Ook in dat be-
sluit worden enkel de begrippen, huwelijk, echtgenoot (en vader) uitge-
breid (zie artikel 2, §3) en wordt geen uitbreiding voorzien van het begrip
380 aanverwanten waarvan sprake in de regeling van de loopbaanonderbre-
king (zie artikel 117, §2, leden 1 en 3).

3.2.

385 Dat het niet de bedoeling was om het begrip aanverwant van artikel 65,
§2, van het Koninklijk Besluit van 16 maart 2001 uit te breiden tot de fami-
lieleden van de persoon met wie het personeelslid wettelijk (of feitelijk)
samenwoont als koppel, blijkt ook uit artikel 11 van datzelfde besluit, zoals
gewijzigd bij artikel 6 van het bovenvermeld Koninklijk Besluit van 7 okto-
390 ber 2013.

Die bepaling regelt het omstandigheidsverlof voor bepaalde gebeurtenis-
sen, waaronder het huwelijk van het personeelslid (artikel 11, 1°) en het
overlijden van de echtgenoot of echtgenote van het personeelslid of het
395 overlijden van een bloed- of aanverwant in de eerste graad van het perso-
neelslid of van zijn echtgenoot of echtgenote (artikel 11, 3°).

De hier gebruikte begrippen *huwelijk* en *echtgenoot* zijn uit te leggen vol-
gens de gelijkstellingen vermeld in artikel 2 van hetzelfde besluit. De be-
400 grippen bloed- en aanverwanten behoeven geen uitleg. Artikel 11 stelt
immers uitdrukkelijk dat het gaat om bloed- of aanverwanten van het per-
soneelslid zelf of van zijn echtgenoot of echtgenote (en de in artikel 2 be-
doelde gelijkgestelde samenwonende partner). Artikel 11 breidt de in
aanmerking te nemen aanverwanten aldus zelf uitdrukkelijk uit tot de fami-
405 lieleden van de echtgenoot van het personeelslid of de daarmee gelijkge-

410 stelde persoon met wie het personeelslid samenleeft als koppel op dezelfde woonplaats (die laatste uitbreiding bestond overigens reeds vóór het wijzigend besluit van 7 oktober 2013, dat in zijn artikel 11 (o.m. 3°) al sprak van het personeelslid, zijn echtgenoot en de persoon met wie hij samenleeft).

Had de wetgever dergelijke uitbreiding ook gewild voor de loopbaanonderbreking, dan had hij dat op dezelfde manier uitgedrukt in artikel 65, §2.

415 3.3.

Het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten verzet er zich tegen dat de rechter zelf de mogelijkheid van loopbaanonderbreking uitbreidt tot situaties die de wetgever niet uitdrukkelijk heeft voorzien, zoals *in casu* voor de verzorging van een familielid tot de tweede graad (stiefvader) van de persoon met wie het personeelslid samenleeft als koppel op grond van een wettelijke samenwoning.

425 De enkele omstandigheid dat in artikel 2, lid 2, van het Koninklijk besluit van 16 maart 2001, het *huwelijk* gelijkgesteld wordt met een verklaring van wettelijke samenwoning tussen personen die als koppel samenleven en de *echtgenoot* gelijkgesteld wordt met de persoon met wie het personeelslid samenleeft als koppel op dezelfde woonplaats, vormt hiertoe geen voldoende grondslag.

430 Het huwelijk en de wettelijke samenwoning vertonen immers te veel verschillen om aan beide categorieën dezelfde sociale rechten te verlenen zonder uitdrukkelijke wettekst (zie onder meer de in artikel 213 oud Burgerlijk Wetboek vervatte wederzijdse rechten en plichten van getrouwheid, hulp- en bijstand, die enkel tussen echtgenoten en niet tussen wettelijk
435 samenwonenden gelden, en de in artikel 206 oud Burgerlijk Wetboek vervatte onderhoudsplicht jegens schoonouders, die ook enkel op de echtgenoten en niet op de wettelijk samenwonenden rust).

440 Het komt aan de wetgever toe om in het licht van het doel en de gevolgen van het betreffende sociaal recht, per recht na te gaan of dit op dezelfde wijze geldt voor wettelijk (of feitelijk) samenwonende personen als voor gehuwde personen (vgl. GwH 21 december 2000, nr. 137/2000; GwH 12 juli 2001, nr. 94/2001; GwH 22 mei 2014, nr. 83/2014).

445 4.

Eiser is dan ook van oordeel dat bij gebrek aan uitdrukkelijke uitbreiding van het begrip *aanverwanten* in artikel 65, §2, van het Koninklijk Besluit van 16 maart 2001, de appelrechters dat begrip in de gebruikelijke betekenis dienden uit te leggen en dus niet wettig konden oordelen dat ver-
450 weerder zijn loopbaan kan onderbreken voor de verzorging van de (stief)vader van de persoon met wie hij niet gehuwd is maar wel wettelijk samenwoont als koppel.

455

OM DEZE REDENEN,

Besluit ondergetekende advocaat bij het Hof van Cassatie, voor eiser, dat
460 het U behage, hooggeachte Dames en Heren, het bestreden arrest te vernietigen, te bevelen dat van de vernietiging melding gemaakt wordt in de kant van het arrest, de zaak en partijen naar een ander arbeidshof te verwijzen, en over de kosten uitspraak te doen als naar recht.

465

Brussel, 11 januari 2023

470

Caroline De Baets